

بودجه بندی عملیاتی و بسترهای مورد نیاز آن

پروژه دات کام

www.Prozhe.com

کسب منابع و چگونگی تخصیص آن به آحاد جامعه، انگیزه اصلی تهیه و تنظیم بودجه دولت است. همه دولت‌ها، چه در کشورهای پیشرفته که از روش‌های نوین در تنظیم بودجه بهره‌مندند، چه در کشورهای در حال توسعه که آثار فنون و روش‌های کارآمد کمتری در تنظیم بودجه آنها وجود دارد و چه در کشورهای توسعه نیافته با روش‌های بودجه‌بندی کاملاً ابتدایی، اقدام به تعیین و تدوین چگونگی کسب درآمد و تخصیص آن در قالب برنامه‌ای مدرن، با عنوان «بودجه کل کشور» می‌کنند. عمده‌ترین و رایج‌ترین روش‌های تنظیم بودجه در کشورها به ترتیب درجه رشدیافتگی آنها عبارتند از:

بودجه متداول؛ در این روش، درآمدها و هزینه‌ها، صرفاً براساس اقلام سال‌های گذشته پیشبینی می‌شود بدون آن که معلوم شده باشد هزینه‌ها برای اجرای چه برنامه و هدفی است.

بودجه برنامه‌ای؛ در این روش ابتدا اقداماتی که دولت موظف است از طریق دستگاهها در سال آینده انجام دهد مشخص می‌شود. سپس هزینه‌ها براساس فعالیتهای جاری و عمرانی از پیوستن طرحها، فعالیتها و برنامه‌ها به شکل فصل و امور تخصیص می‌یابد.

در این روش، به دلیل نبود اطلاعات مورد نیاز و یا بی‌ثباتی شرایط محیطی، پیشبینی بهای تمام‌شده فعالیتها، طرحها و برنامه‌های منظور شده در بودجه امکانپذیر نیست و تخصیص هزینه صرفاً بر مبنای اطلاعات فعالیتهای مشابه در سالهای پیش و اعمال تغییرات آثار تورمی صورت می‌پذیرد. از این روست که هنگام تصویب بودجه در مجلس، به دلیل در دسترس نبودن بهای تمام شده و محاسبات درخور اتکا، لزوم انجام بحث و جدلهای چندین و چند روزه، برای تصویب لایحه ضروری می‌شود و گاهی اقلام تصویب و ابلاغ شده، در عمل دچار انحرافات متعدد از برنامه شده و یا در نهایت متوقف می‌گردد. لذا در چنین وضعیتی، کشمکشهای متعدد میان کارفرمایان دولتی و پیمانکاران به دلیل ناممکن بودن اتمام طرحهای واگذاری و واقعی نبودن قیمت‌های تعیین شده برای اجرای امور، باعث طولانیتر شدن نوبتهای رسیدگی به اختلافات مزبور در دادگاهها و پیامدهای ناخوشایند اجتماعی دیگری خواهد شد و این کلاف سردرگمی است که کشورهای دارای این روش بودجه‌ای باید خود را از آن رها سازند.

بودجه عملیاتی؛ در تنظیم بودجه عملیاتی، دستگاهها باید دو مرحله زیر را سپری کنند:

1- اندازه-گیری حجم کار،

2- محاسبه بهای تمام شده فعالیتها، در سال آینده.

در تهیه و تنظیم اطلاعات پیشگفته، از کارشناسانی چون مهندسان صنایع در انجام زمانبندی دقیق و تعیین اندازه هر بخشی از جزئیات فعالیتها و در نهایت کل طرحها استفاده می-شود. این محاسبات با توجه به آثار تورمی یا رکود و سایر عوامل محیطی، تجزیه-وتحلیل شده و بهای تمام-شده برای تولید و عرضه کالاها و خدمات تعیین می-شود. به دلیل اعمال دقت کافی در محاسبات مزبور و وجود ثبات اقتصادی و مهار نرخ تورم و کاهش نرخ سود بانکی، انحرافات ناشی از اقلام واقعی و بودجه به حداقل ممکن کاهش می-یابد و طرحها نیز در زمان تعیین شده و منطبق با بهای تمام شده مصوب تحویلپذیر خواهند بود و لذا:

اولاً: رضایت کارفرما از پیمانکار موجب جلوگیری از بروز اختلافات و تبعات آن در آینده خواهد شد،

ثانیاً: عملیات و وظایف تعریف شده برای مسئولان دستگاهها به طور کامل اجراپذیر بوده و افزایش سطح رضایت مردم و رفاه جامعه از دستاوردهای این روش است. در حال حاضر، این روش در کشورهای توسعه-یافته- که زمینه-های اطلاعاتی لازم برای انجام محاسبات بهای تمام-شده در آنها فراهم است، اجرا می-شود.

یادآوری می-شود به دلیل وجود پشتوانه-های محاسباتی دقیق در طرحها و برنامه-های ارائه شده به مجلس، چانه-زنی نمایندگان هنگام بررسی و تصویب لایحه بودجه بر روی ارقام مندرج در لایحه منتفی و یا به عبارت دیگر ناممکن است زیرا این موضوع تفهیم و اثبات شده است که در صورت تغییر در بهای قابل اختصاص به انجام طرح، فعالیت یا امور مندرج در لایحه، اجرای آنها عملاً با وقفه روبرو می-شود. مردم نیز به تشکیلات دولتی خوشبین شده و به تدریج زمینه-های اعتماد عمومی به دولتمردان تقویت می-گردد. مانع اساسی در دستیابی به بودجه عملیاتی در کشورهای در حال توسعه این است که دستگاههای اجرایی و بنگاههای اقتصادی این کشورها هنوز در محاسبه بهای تمام شده کالاها و خدمات تولید و عرضه شده در دوره-های جاری و گذشته خود دچار مشکلات ریشه-ای هستند. چگونه می-توان انتظار داشت این سیستم ناکارآمد بتواند بهای-تمام-شده

کالاها و خدماتی را محاسبه و اعلام کند که در آینده قرار است تولید و عرضه شود و شاید برخی از اطلاعات آن هم به طور دقیق در دسترس نباشد. بودجه بر مبنای صفر؛ این روش برای نخستین بار در سال 1973 در ایالات متحده آمریکا ابداع و اجرا شد. اجرای این روش باعث نوسازی و تحول در دستگاههای دولتی می-شود. مراحل اجرای این روش به شرح زیر است:

1- شناخت واحد فعالیت،

2- دسته-بندی هر واحد فعالیت در قالب گروه فعالیتها و برنامه-ها،

3- ارزشیابی و درجه-بندی گروه فعالیتها بر حسب اولویت آنها،

4- انتخاب و تخصیص بودجه به گروهی از فعالیتها که ثمربخشی آنها اثبات می-شود.

در این روش، پس از اجرای این مراحل برخی از فعالیتها و واحدهای دوره پیش تعدیل و ترکیب جدیدی برای استفاده-کنندگان بودجه تعریف می-شود. این روش دارای مزیت انعطاف-پذیری خاصی است. از مشکلات اجرایی بودجه-بندی بر مبنای صفر، مقاومت مدیران و مسئولانی است که فعالیت آنها در دوره پیش، ثمربخش تشخیص داده نشده و تصمیم به حذف آنها گرفته می-شود. روش اخیر برای برنامه-های درازمدت (چندساله) مورد استفاده قرار می-گیرد و با تلفیق آن با روش بودجه عملیاتی، امکان اجرای عدالت، تخصیص بهینه منابع و امکانات، در اختیار دولتمردان قرار خواهد گرفت.

بدیهی است در بخش عمومی و خصوصی مدیرانی موفقترند که بتوانند 5 وظیفه اصلی مدیریت یعنی برنامه-ریزی، سازماندهی، هماهنگی، تصمیمگیری و نظارت و کنترل را به نحو احسن به انجام رسانند. بودجه عملیاتی و بودجه بر مبنای صفر، ابزارهایی است که می-تواند معیار قابل اندازه-گیری مناسب در خصوص برنامه-ریزی، تصمیمگیری و کنترل صحت عملیات را در اختیار مسئولان قرار دهد. بنابراین، هرگونه تعلل در آماده-سازی زمینه-های لازم برای دسترسی به بودجه عملیاتی و توزیع عادلانه ثروت و تخصیص بهینه هزینه-ها، با استفاده از روشهای علمی آزموده شده در کشورهای صنعتی امروز پذیرفتنی نبوده و مسئولان ذیربط باید پاسخگوی مطالبات آیندگان باشند.

متن کامل بخشنامه بودجه سال 1386 کشور

اقتصاد ملی - همشهری آنلاین:

متن کامل بخشنامه بودجه سال 1386 کل کشور که در 12 راهبرد اساسی به سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور ابلاغ کرده به شرح زیر است.

گزارش روابط عمومی سازمان مدیریت و برنامه ریزی، در این بخشنامه خطاب به فرهاد رهبر، رئیس سازمان مدیریت و برنامه ریزی، آمده است «به یاری خداوند متعال در اولین سال خدمتگزاری دولت نهم، دولت به اهداف اساسی و اصولی از پیش تعیین شده خود دست یافت و این امر موجب شده است تا با توانی مضاعف سال دوم برنامه چهارم توسعه و همزمان، سال دوم خدمتگزاری خود را آغاز کند.

حضرت احدیت را به شکرانه این نعمت سپاسگزاریم و به حول قوه الهی وارد سومین سال تنظیم بودجه برنامه چهارم توسعه می شویم. در طلیعه شروع فرآیند تهیه و تنظیم و تدوین بودجه سال 1386 اصلی ترین جهت گیری های تنظیم لایحه به شرح زیر اعلام می شود:

اصول محوری

پیش از هر چیز لازم به تاکید است که لایحه بودجه سال 1386 کل کشور با توجه جدی به سیاست های کلی نظام که مورد تایید مقام معظم رهبری قرار گرفته است، سند چشم انداز بیست ساله کشور و برنامه چهارم توسعه و اسناد توسعه فرابخشی، بخشی و استانی و همچنین در چارچوب سیاست های کلان دولت و در راستای چهار اصل محوری دولت

نهم یعنی:

-عدالت گستری

-مهرورزی

-خدمت به بندگان خدا

-پیشرفت و تعالی مادی و معنوی کشور تهیه و تدوین خواهد شد.

از این رو ضروری است دستگاههای اجرایی بر اساس رهنمودهای مقام معظم رهبری و با محور قرار دادن شاخص های عدالت گستری، فساد ستیزی، اجتناب از اسراف و تبذیر، مسئولیت پذیری و پاسخگویی، رفع تبعیض، شایسته سالاری و انجام کار کارشناسی، در جهت دستیابی به هدف های تعیین شده تلاش کنند. تردیدی نیست که دستیابی به این هدف ها با همدلی و همراهی و همکاری صمیمانه و دلسوزانه همه دستگاههای اجرایی و تعامل سازنده و پویای قوای مقننه و قضائیه و تلاش پرشور آحاد مردم کشور ممکن و قابل دسترسی خواهد بود.

بودجه ریزی عملیاتی

لایحه بودجه سال 1385 در شرایطی تهیه و تدوین شد که دولت عزم جدی خود را در راستای اصلاح نظام بودجه ریزی به روشی هدفمند و عملیاتی اعلام کرده بود. همین امر موجب شد تا لایحه بودجه سال 1385 به شکلی متفاوت با گذشته و در جهت تحقق هدف اجرای نظام بودجه ریزی بر مبنای عملکرد ارایه شود. از یک سو، مرحله اول بودجه ریزی عملیاتی، یعنی شفاف سازی و احصای برنامه های اصلی و فعالیت های دستگاههای اجرایی با توفیق نمایان به اجرا در آمده و این خود، موجب شده است تا دستیابی به اولویتهای تعیین شده توسط دولت تا حد قابل قبولی عملی شود. از سوی دیگر کاستی ها و نواقص این روش در تهیه و تنظیم برنامه های اجرایی دولت مشخص شده و تجربه ارزشمندی برای ادامه کار در اختیار مدیران و کارشناسان ستادی و عملیاتی کشور قرار داده است. در لایحه بودجه سال 1386 با به کارگیری تجربه های حاصله، در مرحله دوم عملیاتی کردن بودجه ریزی کشور، ضمن تکمیل مرحله شفاف سازی و احصاء اصلاح برنامه ها و فعالیت های اصلی دستگاههای اجرایی، فرآیند محاسبه قیمت تمام شده فعالیت ها و خدمات دستگاههای اجرایی آغاز خواهد شد و انتظار می رود در پایان مرحله دوم، تصویر دقیق تری از اهداف، عملیات و هزینه های اجرای آنها به دست آید.

انطباق بودجه با برنامه و اهداف بخش و منطقه

بدون شک، اجرای موفق برنامه‌های بلند مدت و میان مدت کشور متضمن برقراری ارتباط معنادار و تنگاتنگ بین برنامه‌های مذکور و برنامه‌های کوتاه مدت (سالانه) در قالب بودجه‌های سنواتی به عنوان ضمانت اجرای برنامه‌هاست. تلاش دولت در تدوین برنامه چهارم توسعه براساس سند چشم‌انداز و سیاست‌های کلی نظام اولین گام موفق در این جهت به شمار می‌رود و تکمیل کننده این زنجیره، برقراری ارتباط بین برنامه پنج ساله با بودجه سالانه کشور است. لذا ضروری است برای دومین بار این ارتباط در دستور کار تنظیم لایحه بودجه سال 1386 قرار گیرد و بودجه همه بخش‌ها و دستگاه‌های اجرایی کشور براساس برنامه عملیاتی سال 1386 که از قبل تهیه و تنظیم شده است تدوین شود و در تمام مراحل و مراجع بررسی، تایید، تصویب، اجرا و نظارت، این چارچوب به کار گرفته شود. همچنین برقراری ارتباط بین اهداف بخشی و منطقه‌ای و ایجاد هماهنگی بین اهداف مذکور که متضمن توسعه پایدار ملی و مدیریت یکپارچه توسعه است، مورد توجه قرار گیرد.

قابل نظارت بودن بودجه

یکی از مشکلات مهم در فرایند توسعه کشور، عدم استفاده از شناخت و تجربیات گذشته است. توجه به بازخورد حاصل از اعمال نظارت برنامه‌ریزی شده، راهبردی، کارآمد و هوشمندانه بر اجرای برنامه‌ها و عملیات اجرایی و استفاده از اطلاعات به دست آمده، عامل مهمی در مشخص شدن چالش‌ها، محدودیت‌ها و قابلیت‌های کشور به شمار می‌رود که این خود، در اصلاح مسیر توسعه و روشهای اجرایی آن، نقش تعیین کننده‌ای دارد. تدوین لایحه بودجه 1386 به گونه‌ای مورد توجه قرار خواهد گرفت تا امکان خود ارزیابی علمی و کارشناسانه مبتنی بر اطلاعات مستند برای مدیران فراهم شود و از این طریق، سیاست‌ها، برنامه‌ها و عملیات اجرایی نیز مورد ارزیابی قرار گیرند.

ارتقای بهره‌وری

از آنجایی که برنامه چهارم توسعه بهره‌وری را به عنوان یک رویکرد اساسی (ارتقای بهره‌وری کل عوامل تولید و لزوم هدف گذاری‌های هر بخش و زیربخش با شاخص‌های ستانده و نهاده و تعیین سهم کمی رشد بهره‌وری نیروی کار، سرمایه و کل عوامل تولید)

مورد تصریح قرار داده است و دستگاههای اجرایی ملی و استانی را مکلف به تعیین سهم ارتقای بهره‌وری کل عوامل تولید در رشد تولید خود و مشخص نمودن الزامات و راهکارهای لازم برای تحقق آنها نموده و نیز تخصیص منابع مالی برنامه و بودجه سنواتی را با ارتقای بهره‌وری و میزان تحقق آن مرتبط ساخته و همچنین نظام نظارتی فعالیت‌ها، عملیات و عملکرد مدیران و مسئولان را بر محور بهره‌وری استوار نموده است، ضروری است که همه دستگاههای اجرایی ملی و استانی در تهیه، تنظیم و تدوین بودجه سال 1386 در نیل به اهداف برنامه چهارم در راستای بهره‌وری موارد زیر را رعایت کنند:

- شناخت وضعیت بهره‌وری، تدوین و تحلیل شاخص‌های مربوط.
- شناسایی شکاف‌ها، آرایه الزامات و راهکارهای لازم و نقشه راه به منظور بهبود وضعیت موجود.

- اجرای برنامه‌های بهبود و پایش و نظارت مستمر بر آن.
- برنامه‌ریزی به منظور نیل به تعالی سازمانی به عنوان شرط ضروری تحقق اثر بخشی و کارایی دستگاه.

- بدین روی ضروری است ارتقای بهره‌وری در تمام ابعاد و سطوح و عناوین فوق به عنوان عنصر پایه‌ای بودجه سال 1386 مورد توجه جدی قرار گیرد.

ضرورت حضور و مشارکت بخش غیر دولتی در اجرای برنامه‌ها.
- دستیابی به هدف‌های تعیین شده در برنامه، بدون حضور و مشارکت فعال بخش غیر دولتی امکانپذیر نیست و این نکته مورد تاکید همه اسناد و توسعه کشور بوده و در دستور کار مدیران ارشد نظام نیز قرار گرفته است. اعتقاد و باور بر این است که تحقق اهداف برنامه‌های تدوین شده توسعه کشور صرفاً با مشارکت و به کارگیری توان بخش‌های غیر دولتی ممکن خواهد شد و لذا در تنظیم لایحه بودجه سال 1386 توجه و تمرکز بر این محور مورد تاکید جدی بوده و نقش و جایگاه و ساز و کار اجرایی شدن آن اجتناب ناپذیر است.

فراهم شدن زمینه‌ها و بسترهای اصلاح نظام اجرایی کشور

دستیابی به هدف های تعیین شده در اسناد بالادست برنامه و ابعاد توسعه مورد توجه در سند چشم انداز و اسناد توسعه ملی و اجرای بودجه ریزی عملیاتی و تحولات محیطی به اصلاحات اساسی در نظام اجرایی کشور و افزایش سطح توان ارائه خدمات و تمهید زمینه های لازم برای نیل به هدف های مورد نظر نیاز دارد.

به کارگیری روش های متکی بر فناوری های روز، نظارت دقیق و استفاده از اطلاعات بازخورد در اعمال اصلاحات لازم، ایجاد انعطاف و تناسب در حجم و بدنه نظام اجرایی به منظور سازگاری با سرعت تغییرات محیطی و تسهیل اجرای برنامه ها، ضرورت تحول جدی را اجتناب ناپذیر کرده است. در این راستا، انتظار می رود تمام دستگاههای اجرایی و سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور نسبت به بازنگری در هدف ها، ماموریت ها و روش های اجرایی به گونه ای اقدام کنند تا بستر لازم برای اصلاح نظام اجرایی کشور فراهم شود.

جهت گیری ها و راهبردهای اساسی لایحه بودجه سال 1386 کل کشور

در تهیه بودجه پیشنهادی دستگاههای اجرایی، لازم است راهبردها و جهت گیری های زیر مورد توجه قرار گیرد:

- 1- ارتقای سلامت و بهبود کیفیت زندگی
- تامین، حفظ و ارتقای سلامت افراد و جامعه.
- کمک به درمان بیماریهای صعب العلاج.
- توسعه طب سنتی - اسلامی.
- توسعه تولید دارو در داخل و کاهش وابستگی به دارو و تجهیزات.
- ساماندهی نظام ارائه خدمات بهداشتی - درمانی.
- پیشگیری از عوامل اجتماعی، اقتصادی و زیست محیطی تهدید کننده سلامت.
- توجه ویژه به برنامه ریزی سلامت جوانان و نوجوانان.
- توسعه آموزش همگانی سلامت.
- ارتقای امنیت غذا و تغذیه.

- عادلانه ساختن دریافت خدمات سلامت.
- استقرار بیمه سلامت با محوریت پزشک خانواده و نظام ارجاع.
- پوشش فراگیر و الزامی بیمه سلامت برای آحاد جمعیت در پهنه جغرافیای کشور.
- کنترل، مبارزه و ریشه‌کنی بیماری‌های قابل انتقال بین انسان و دام.
- مبارزه با بیماری‌های همه‌گیر غیر مترقبه و کنترل بیماری‌های قرنطینه‌ای.

2- امنیت ملی

- گسترش روابط خارجی، تعامل سازنده در عرصه بین‌المللی و ثبات مبتنی بر منافع ملی و اصول حکمت، عزت و مصلحت در سیاست خارجی برای اثر بخش نمودن سیاست‌های توسعه ملی.
- تنظیم و گسترش اعطای کمک‌های توسعه‌ای رسمی به کشورهای هدف.
- تمرکز در سیاستگذاری و ساماندهی امور اتباع خارجی.
- ارتقای توان آمادگی و تحرک نیروهای انتظامی و امنیتی.
- ارتقای توان و آمادگی رزمی نیروهای مسلح.
- ارتقای توان بازدارندگی نیروهای مسلح و دستیابی به فناوری‌های برتر.
- تقویت کمی و کیفی بسیج مستضعفین در جهت تحقق ارتش 20 میلیونی.
- ظرفیت‌سازی در به کارگیری نیروهای بسیجی در امور سازندگی و امداد.
- کنترل و بهبود امنیت مرزها.

3- ارتقای امنیت انسانی و عدالت اجتماعی

- گسترش جامع، فراگیر و اثر بخش نظام جامع تامین اجتماعی.
- کنترل و پیشگیری از جرایم و آسیب‌های اجتماعی.
- کنترل و کاهش پدیده اعتیاد و مبارزه فراگیر با مواد مخدر.
- پیشگیری و کاهش اثرات حوادث و سوانح و تقویت نظام امداد، نجات و توانبخشی.
- ارتقای خدمات رسانی به ایثارگران.
- شناسایی اقشار آسیب‌پذیر و ساماندهی نحوه پرداخت یارانه‌ها.

- توانبخشی آسیب دیدگان اجتماعی.
- خرید محصولات اساسی کشاورزی به منظور تنظیم بازار داخلی.
- توسعه بخش تعاونی اقتصاد.
- تمرکز و شفاف سازی کمک ها و یارانه های دولت در زیر بخش های برق، آب و فاضلاب.

4- تعامل فعال با اقتصاد جهانی

- تعامل فعال و سازنده با دنیای خارج و تنظیم روابط تجاری با کشورها براساس منافع ملی.
- اتخاذ استراتژی تولید برای صادرات از طریق رفع موانع تولید داخلی و امکانپذیری تولید رقابتی مبتنی بر نوآوری در فناوری و با -ارتقای کیفیت تولیدات داخلی و تشویق و حمایت از سرمایه گذاری های خارجی با هدف توسعه صادرات.
- توسعه صادرات خدمات فنی و مهندسی.
- ارائه تسهیلات برای صادرکنندگان از طریق تلفیق منابع جایزه صادراتی و منابع سیستم بانکی.
- توسعه زیرساخت های مربوط به ترانزیت رسمی کالاها.
- ایجاد زیرساخت های مناطق آزاد تجاری.
- جلوگیری از قاچاق و تجارت غیررسمی و ساماندهی مبادلات مرزی.

5- توسعه مبتنی بر دانایی و اخلاق و فرهنگ

- ایجاد و گسترش خدمات عمومی الکترونیکی.
- به کارگیری فناوری های نوین به منظور بهبود فرآیندها.
- گسترش کمی و بهبود کیفیت عرضه خدمات پایه در سطح کشور.
- دسترسی گسترده، امن و ارزان به اطلاعات و توسعه زیرساخت های ارتباطی.
- ایجاد فرصت های برابر آموزشی به ویژه در مناطق کمتر توسعه یافته.
- زمینه سازی و تربیت نیروی انسانی متخصص و متعهد، دانش مدار، خلاق و کارآفرین.
- متناسب با نیازهای نهضت نرم افزاری.

- سرمایه گذاری در علوم منتخب و تاکید بر ایجاد قطب‌های علمی براساس مزیت‌های نسبی و نیازهای آتی کشور.
- بازنگاری در رشته‌های دانشگاهی بر مبنای نیازهای اجتماعی، بازار کار و تحولات علمی.
- ساماندهی نظام توسعه علوم و فناوری کشور از طریق هدفمند کردن اعتبارات براساس میزان علوم و فناوری تولید شده.
- به‌کارگیری همه ظرفیتها و سرمایه‌های انسانی و فکری و علمی.
- نوسازی شیوه‌های مدیریتی بخش پژوهشی شامل طراحی و استقرار کامل نظام جامع حقوق مالکیت معنوی.
- توسعه تحقیقات کاربردی و ارتقای سطح آگاهی و دانش فنی فعالان و تولیدکنندگان بخش‌های اقتصادی.
- تهیه نقش علوم و برنامه‌های جامع توسعه علوم و فناوری کشور.
- بهره‌برداری حداکثر از ظرفیت‌های ملی و منطقه‌ای علوم و فناوری و استفاده بیشتر از فناوری‌های نوین در کارآمدی و بهره‌مندی حوزه حاکمیت و خدمات عمومی.
- حمایت مستقیم از پژوهش‌های سفارشی و همچنین مراکز و شرکت‌های کوچک و متوسط بخش خصوصی و تعاونی فعال در امر پژوهش.
- کمک به تاسیس و توسعه صندوق‌های غیر دولتی پژوهشی و فناوری و حمایت از سرمایه‌گذاری‌های بنگاه‌های غیر دولتی.
- ساماندهی و توسعه موجودی دانش مکتوب و محتوای رایانه‌ای.
- توسعه شبکه سازی انتشار و توسعه کاربرد علوم و فناوری.
- توسعه زمینه‌های لازم برای اجرای آموزش برای همه.
- توسعه علمی آموزش و پرورش و ارتقای کیفیت برنامه‌های آموزشی و پرورشی برای تربیت و رشد همه جانبه و متعادل دانش‌آموزان.
- ارتقای کیفیت آموزش‌های فنی و حرفه‌ای و توسعه مراکز آموزش فنی و حرفه‌ای.
- ساماندهی نظام حمایت در بخش فرهنگ با اولویت کودکان، دانش‌آموزان و دانشجویان.

-بسط آگاهی ها و فضایل اخلاقی در میان اقشار مختلف و زمینه سازی در جهت ایجاد فضای فرهنگی سالم برای تربیت انسان های کارآمد، عالم، خلاق، مومن و شجاع.
-بستر سازی و تامین امکانات لازم برای ترویج فضایل اخلاقی و معارف اسلامی.
-توسعه فضاهای فرهنگی و هنری.
-توسعه مشارکت های مردمی در عرصه فرهنگ دینی و استفاده از توانمندی های شوراهای اسلامی در انجام امور دینی و فرهنگی.

6- توسعه امور قضایی:

-افزایش مشارکت مردم و نهادهای مدنی در حوزه قضایی
-رسیدگی به دعاوی در نهادهای شبه قضایی و تقویت شوراهای حل اختلاف.
-بهبود کارایی و اثربخشی نظام قضایی.
-ارتقای خدمات ثبتی.
-بهبود سطح بهداشتی و درمان و ارتقای سطح آموزش و غنی سازی اوقات زندانیان.
-تسریع در سنددار کردن املاک روستائیان.

7- نوسازی دولت و ارتقای اثربخشی حاکمیت

-تسهیل واگذاری فعالیت های دولت در زمینه ها و بنگاه های خارج از عناوین صدر اصل 44 قانون اساسی.
-افزایش کارایی و بهره وری و استقرار نظام کنترل نتیجه و محصول.
-یکپارچه سازی امور سیاست گذاری کلان فناوری اطلاعات.
-توسعه به کارگیری فناوری اطلاعات و ارتباطات در حوزه های مختلف.
-تمرکززدایی از حوزه های اداری و اجرایی در مدیریت کشور.
-واگذاری همه اختیارات مربوط به اجرای طرح های تملک دارایی های سرمایه ای ملی که کارکرد استانی دارند به استان ها.
-ممنوعیت شروع هر گونه طرح و پروژه تملک دارایی های سرمایه ای در سطح ملی و استانی به غیر از مواردی که مصوبات موضوع ماده (32) قانون برنامه چهارم و آیین نامه

اجرائی آن را اخذ نموده اند و مصوبات استانی هیات وزیران که نیازی به اخذ مجوز از کمیسیون ماده (32) ندارند.

- ایفای نقش فعال شرکت های مادر تخصصی در تقویت توانمندی های بخش غیر دولتی.
- گسترش پیمانکاری های عمومی در بخش خصوصی برای اجرای طرح ها.
- کاهش کلی میزان سرمایه گذاری شرکت های مادر تخصصی در مقایسه با واگذاری آنها.

- واگذاری تصدی های محلی و تقویت بنیه مالی مدیریت محلی و اداره شهرها و روستاها با مشارکت ساکنان.

8- بسترسازی برای رشد سریع اقتصادی

- توسعه و گسترش علوم و فناوری های فضایی در کشور.
- توسعه بخش کشاورزی با خودکفایی در تولید محصولات اساسی کشاورزی.
- ایمن سازی و مقاوم سازی مستحقات موجود و ایجاد سیستم های کاهش خطرپذیری ناشی از زلزله.

- ساماندهی طرح های تملک دارایی های سرمایه ای و بازمهندسی و بازبینی اعتبارات مورد نیاز هر طرح به قیمت ثابت و اولویت بندی طرح های نیمه تمام.
- تحقق الزامات نظام فنی اجرایی کشور.
- بهبود ضریب خودکفایی در تولید محصولات اساسی، ارتقای بهره وری در تولیدات کشاورزی و دامی.

- توسعه باغات و بهبود کیفیت و عمل آوری محصولات باغی با هدف توسعه صادرات.
- تامین منابع مالی برای اجرای طرح های تملک دارایی سرمایه ای با استفاده از تسهیلات نظام بانکی از طریق گشایش اعتبارات اسنادی ریالی و روش های مشابه (موضوع ماده 2 و 56 قانون الحاق به قانون تنظیم)

- تجهیز و نوسازی اراضی زیرسدهای مخزنی و بندهای انحرافی مستقل.
- تدوین برنامه توسعه منابع آب در حوزه های آبریز رودخانه ها.

- ایجاد تعادل بین تغذیه و برداشت از سفره‌های آب زیرزمینی از طریق اجرای طرح‌های تغذیه مصنوعی و تعادل بخشی.
- احداث شبکه‌های آب بر پایین دستی سدهای احداث شده.
- توسعه احداث سدهای کوچک و سریع الاحداث.
- ایجاد و توسعه پایگاههای اطلاع رسانی تجاری و صنعتی و خدماتی.
- گسترش دامنه استانداردهای ملی متناسب با استانداردهای بین‌المللی و توسعه کیفیت.
- تقویت اقتصاد حمل و نقل، بهره‌برداری مناسب از موقعیت سرزمینی کشور، افزایش ایمنی و سهولت حمل بار و مسافر.
- حذف نقاط سانحه خیز شناسایی شده در آزادراهها، بزرگراهها و راههای اصلی و ایمن سازی راههای کشور.
- توسعه حضور موثر پلیس با به‌کارگیری تجهیزات الکترونیکی و مراقبتی به منظور کاهش تصادفات در نقاط سانحه خیز شناسایی شده در آزاد راهها، بزرگراهها و راههای اصلی و ایمن سازی راههای کشور.
- برقراری انضباط مالی و بودجه‌ای در سال 1386 در جهت تامین اعتبارات هزینه‌ای دولت حتی المقدور از منابع غیر نفتی و ممنوعیت تامین کسری بودجه از طریق استقراض از بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و سامانه بانکی.
- تقویت تشکل‌های حرفه‌ای و تخصصی غیر دولتی در بخش‌های مختلف اقتصادی.
- برقراری ساز و کار تامین مالی ارزی پروژه‌های بزرگ صنعتی و معدنی توسط بانک‌های داخلی به ویژه صنعت و معدن.
- کاهش برنامه‌ریزی شده وابستگی بودجه عمومی به درآمد نفت و اختصاص درآمد نفتی به توسعه سرمایه‌گذاری در کشور.
- استفاده موثر از تقاضای بخش‌های دولتی و عمومی به کالاهای خدمات فنی و مهندسی و ساخت تجهیزات و ماشین‌آلات در داخل.
- بهبود فرآیندهای تقویت و توسعه کارآفرینی.
- افزایش بهره‌وری منابع تجدیدناپذیر انرژی، جلب مشارکت و سرمایه‌گذاری بخش غیر دولتی در صنعت نفت، گاز و برق.

احداث پالایشگاه های جدید به صورت مشارکت شرکت ملی نفت ایران با بخش خصوصی و تعاونی (از طریق پذیره نویسی عمومی).

- الزام دستگاههای عمومی و دولتی به رعایت استانداردها و دستورالعمل های بهینه سازی مصرف سوخت در تامین و بهره برداری اماکن و تجهیزات و ماشین آلات.

- ایجاد فرهنگ صحیح و منطقی مصرف آب، برق و گاز، تدوین الگوی مصرف بهینه و اصلاح تعرفه ها برای مشترکین پر مصرف.

- هویت بخشی به سیما و کالبد شهری.

- احیای بافت های فرسوده و نامناسب شهری.

- ساماندهی سکونت های غیر رسمی در شهرهای کشور.

- بهبود وضعیت عبور و مرور شهری و افزایش سهم حمل و نقل عمومی از کل سفرهای شهری.

- ارتقای شاخص جمعیت تحت پوشش شبکه آب و فاضلاب شهری.

- گسترش و تحقق بخشیدن به روحیه تعاون و مشارکت مردم و بخش های غیر دولتی در فرآیند برنامه ریزی و دستیابی به توسعه پایدار روستایی.

- تامین آب آشامیدنی سالم و راه اندازی شبکه جمع آوری و رفع فاضلاب در روستاها.

- توسعه ساخت و ساز و رفع محرومیت روستاها.

- افزایش بهره مندی عمومی از مسکن مناسب.

- استاندارد کردن مصالح و روش های موثر در مقاوم سازی ساختمان ها و گسترش پوشش بیمه ای ساخت و ساز.

- حذف قیمت زمین از قیمت تمام شده مسکن.

9- آمایش سرزمین و توازن منطقه ای

- تقویت اقتصادی مناطق مهاجر فرست و مقابله با حوادث طبیعی.

- توسعه مناطق مرزی با هدف تقویت همگرایی های ملی و پیوند مناطق مرزی با اقتصاد ملی و فراملی.

-زمینه سازی برای تحرک بخشیدن به اقتصاد مناطق کمتر توسعه یافته و حاشیه ای و تقویت پیوند با اقتصاد ملی.

-اولیت توسعه روستاها و شهرهای کوچک با نگاه تمرکززدایی از شهرهای بزرگ.
-توزیع متناسب منابع به منظور رفع عدم تعادل های منطقه ای براساس اهداف کلان بخشی و برش های استانی اهداف.

-ساماندهی عشایری کشور.

-استفاده مناسب از قابلیت و توان کلانشهرها، در جهت تقویت نقش فراملی و ارتقای جایگاه بین المللی کشور.

10- توسعه فرهنگی

-توسعه و ارتقای فعالیت های رسانه ای.

-تقویت هویت ملی جوانان متناسب با آرمان های انقلاب اسلامی.

-تقویت نهاد خانواده و ارتقای منزلت و جایگاه زن.

-ارتقای فرهنگ عمومی و رونق اقتصاد فرهنگ.

-حفاظت از میراث فرهنگی و توسعه گردشگری و صنایع دستی.

-تامین امکانات و حمایت های قانونی و اعتباری از فعالیت های ورزش همگانی، قهرمانی و پهلوانی.

11- رقابت پذیری اقتصاد

-ایجاد مناطق ویژه صنایع مبتنی بر فناوری های برتر در جوار قطب های علمی صنعتی کشور.

-تسهیل شکل گیری شرکت های بزرگ خصوصی در مقیاس بین المللی در زمینه صنایع نوین و نیز صنایع مبتنی بر مزیت های رقابتی.

-تقویت تشکل های حرفه ای و تخصصی غیر دولتی در بخش های اقتصادی.

-توسعه بنگاه های کوچک و زودبازده.

-استفاده موثر از تقاضای بخش دولتی و عمومی برای گسترش صنایع نوین.

-نوسازی ساختارهای سخت افزاری- نرم افزاری صنایع.
-تقویت و گسترش نظام تامین مالی طرح های بزرگ ملی با استفاده از گشایش اعتبار اسنادی ریالی.
-توسعه فناوری های زنجیره تولیدات صنایع مبتنی بر منابع طبیعی در صنایع پیشین و پسین و استفاده از مزیت ها به عنوان محوری برای توسعه فناوری های نوین با رعایت استانداردهای زیست محیطی.
-افزایش سهم بخش غیردولتی در توسعه بخش های اقتصادی و جلوگیری از شکل گیری انحصارات جدید.
-ایجاد و تقویت نهادهای تنظیم مقررات و داوری در بخش های دارای انحصار طبیعی.
-اصلاح تعرفه های ارایه کالا و خدمات دولتی و نیل به قیمت های تمام شده.
-منطقی کردن و شفاف سازی هزینه های انرژی در بودجه شرکت های دولتی نفت، گاز، پالایش و پخش و برق.

12- حفظ محیط زیست

-حفاظت و بهره برداری پایدار از منابع طبیعی و منابع پایه تولید کشاورزی.
-مطالعه و اجرای عملیات آبخیزداری در حوزه های آبخیز سدهای موجود کشور.
-مطالعه و اجرای عملیات آبخیزداری و آبخیزداری حوزه های فاقد سد.
-صیانت از جنگل ها و مراتع کشور.
-تهیه طرح های جامع مقابل با بیابان زایی.
-کاهش آلودگی هوای شهرهای بزرگ.
-مدیریت پسماندهای کشور.

چگونگی ارسال بودجه پیشنهادی

همه وزارتخانه ها و موسسات دولتی، شرکتهای دولتی و موسسات انتفاعی وابسته به دولت، موضوع ماده (160) قانون برنامه، سازمان صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران و نهادهای عمومی غیر دولتی (در مورد آن قسمت از بودجه خود که از محل بودجه عمومی دولت

تامین می شود) مکلفند در چارچوب راهبردهای اساسی و بر مبنای مفاد پیوست های این بخشنامه، نسبت به تهیه برنامه سال و بودجه سال 1386 خود (و اخذ مصوبه مجمع عمومی یا شورای عالی در مورد بودجه تفصیلی، برای شرکت های دولتی) اقدام و حداکثر تا تاریخ مندرج در برنامه زمانبندی شده به سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور ارسال کنند.

بدیهی است برای آن دسته از دستگاه ها، موسسات (دولتی و انتفاعی وابسته به دولت)، سازمان ها و شرکت های دولتی که در موعد مقرر اقدام به ارایه بودجه پیشنهادی خود نکنند، سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور بر اساس مبانی این بخشنامه، را سا به تنظیم بودجه پیشنهادی سال 1386 آنان اقدام خواهد کرد.

پیوست های بخشنامه بودجه سال 1386 کل کشور

الف- برنامه زمانبندی شده تهیه و تنظیم لایحه بودجه سال 1386 کل کشور.

ب- دستورالعمل تهیه و تنظیم برنامه سال دستگاه ها.

پ- دستورالعمل تهیه و تنظیم بودجه هزینه ای دستگاه ها.

ت- دستورالعمل تهیه و تنظیم بودجه تملک دارایی های سرمایه ای (موضوع ماده (32)

قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی).

ث- دستورالعمل تهیه و تنظیم بودجه شرکت های دولتی.

ج- دستورالعمل تهیه و تنظیم بودجه دستگاه های استانی.

چ- ضوابط مالی ناظر بر تنظیم بودجه سال 1386 کل کشور.

مسئولیت امور راهبردی بخش در قالب مفاد قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی

و فرهنگی و این بخشنامه بر عهده وزیر یا بالاترین مقام دستگاههای اجرایی خواهد بود.

مطالب مرتبط

گزارش تفریغ بودجه سال 1384 کل کشور

بودجه 86 بر اساس اهداف سند چشم انداز و برنامه چهارم توسعه تدوین شود

بودجه 200 هزار میلیارد ریالی دو هفته دیگر به مجلس تقدیم می شود

کسری بودجه امسال به 30 هزار میلیارد تومان می‌رسد

هیات وزیران کلیات لایحه بودجه 86 را تصویب کرد

لایحه بودجه 86 تحویل رئیس جمهوری شد

طرح تشکیل کمیسیون دائمی تلفیق بودجه زودتر از ارائه بودجه تصویب می‌شود

الزامات لایحه بودجه 86

بودجه متعادل و دولت متفاوت

آیین‌نامه اجرایی تأمین تسهیلات مالی خارجی اصلاح شد

وظایف سازمان مدیریت به قوت خود باقی است

اطلاعاتی در باره لایحه متمم بودجه سال 1385 کل کشور

ابلاغ دستورالعمل الحاق سازمان مدیریت به استانداری‌ها

استعفای سه معاون و یک مدیرکل سازمان مدیریت

گزارش همشهری از تغییرات احتمالی در ساختار سازمان مدیریت

متمم بودجه 85 به مجلس تقدیم می‌شود

دولت باید در جهت برطرف کردن گرانی تلاش کند

فرایند بودجه ریزی در سایر کشورها

افزایش بودجه بانک‌ها و شرکت‌های دولتی

دولت در جهت تحقق اهداف و شعارهای اعلام شده حرکت کند

الزام دولت به تدوین برنامه ارتقای آگاهی‌های محیط زیست

مصوبات جدید شورای اقتصاد

نشست کمیسیون برنامه مجلس درباره بنزین

دولت و مجلس مسئله بنزین را بررسی می‌کنند